

Region Świętokrzyski NSZZ "Solidarność"

INFORMATOR

**Prawa i obowiązki
zakładowej/międzyzakładowej organizacji
związkowej**

Kielce 2021

Koleżanki i Koledzy,

oddajemy Wam i organizacji, którą reprezentujecie informator dotyczący praw i obowiązków, jakie posiadają zakładowe/międzyzakładowe organizacje związkowe.

Skondensowane informacje służą wpisaniu do kalendarza działań tych przedsięwzięć, które są konieczne ze względu na prawne zobowiązania. Jednocześnie analiza zaprezentowanego materiału pozwoli na skuteczną działalność zgodną z prawem i zrealizowaną w odpowiednich terminach.

Zamieszczone informacje dotyczą praw i obowiązków wszystkich organizacji, lecz nie oznacza to, że wyczerpują wszystkie przepisy prawa. W niektórych branżach funkcjonują specyficzne karty, np. Karta Nauczyciela lub ponadzakładowe układy zbiorowe pracy regulujące szersze spektrum problemów.

W przypadkach wątpliwych lub przekraczających przedłożone opracowanie, prosimy o kontakt z Zarządem Regionu Świętokrzyskiego NSZZ "Solidarność", pracownikami tutaj zatrudnionymi lub innymi pracownikami Regionu.

Zestawienia przepisów tutaj prezentowanych dokonał kol. Kazimierz Pasternak po konsultacji z naszym biurem prawnym.

Kielce, listopad 2021r.

Waldemar Bartosz
Przewodniczący
Zarządu Regionu Świętokrzyskiego
NSZZ "Solidarność"

INFORMACJE (PROCEDURY)
WAŻNE DLA ORGANIZACJI ZWIĄZKOWYCH
NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Jesteś przewodniczącym – masz takie obowiązki
Zapoznaj się i koniecznie zrealizuj

1. Pisemnie powiadomić **PRACODAWCĘ** o liczbie członków organizacji związkowej według stanu na dzień 31 grudnia roku kalendarzowego (art. 25 u.o z.z.). Nie przekazujemy listy imiennej.
Termin realizacji: do 10 stycznia.
2. Pisemnie powiadomić **PRACODAWCĘ** o liczbie członków organizacji związkowej według stanu na dzień 30 czerwca roku kalendarzowego (art. 25 u.o z.z.). Nie przekazujemy listy imiennej.
Termin realizacji: do 10 lipca.
3. Przesłać do **Zarządu Regionu Świętokrzyskiego NSZZ „Solidarność”** ankietę o liczebności organizacji związkowej według stanu na dzień 31 grudnia roku kalendarzowego (u.KK 10/2000).
Termin realizacji: do 15 stycznia.
4. Przesłać do **Zarządu Regionu Świętokrzyskiego NSZZ „Solidarność”** ankietę o liczebności organizacji związkowej według stanu na dzień 30 czerwca roku kalendarzowego (u.KK 10/2000).
Termin realizacji: do 15 lipca.
5. Złożyć do **Urzędu Skarbowego** deklarację podatkową CIT-8 i CIT 8/0 (Uchwała KK 10/2000 ws. aktualizacji danych o stanie związków) w formie elektronicznej z podpisem kwalifikowanym (możemy upoważnić osobę posiadającą tego rodzaju podpis). Uwaga, nadal jest możliwe złożenie w/w deklaracji w wersji papierowej z wyłączeniem organizacji, które zatrudniają pracowników składających PIT-11 (u.o p.d.od o.f).
Termin realizacji: 31 marca.
6. Przekazać **Krajowej Administracji Skarbowej** sprawozdanie finansowe składające się z następujących elementów: Bilans, Rachunek zysków i strat, informacje uzupełniające tj. ogólne o organizacji związkowej i inne uzupełniające do bilansu wynikające bezpośrednio z Załącznika nr 4 Ustawy o rachunkowości. Uchwałę zatwierdzającą bezwzględnie podpisujemy do **31 marca**. Podpisane sprawozdanie wysyłamy do KAS w terminie 10 dni od daty podjęcia uchwały zatwierdzającej. (u.o.p.od o.p.).
Termin realizacji: 31 marca.
7. Przekazać **Krajowej Administracji Skarbowej** sprawozdanie finansowe, jeżeli data podjęcia uchwały zatwierdzającej (bilans, rachunek zysków i strat, informacja dodatkowa) jest po 31 marca, wówczas organizacja związkowa przekazuje do KAS w wersji elektronicznej w terminie **10 dni od daty podjęcia uchwały zatwierdzającej, ale nie później niż do 30 czerwca**. (u.o.p.d.od o.p.).
8. W przypadku jeśli pracodawca lub działająca u niego organizacja związkowa zgłosi pisemne zastrzeżenie co do liczebności zakładowej organizacji związkowej (art. 25¹ ust. 7,8,9 u.o z.z.) przesłać pisemny wniosek do Sądu Rejonowego, Sądu Pracy

właściwego ze względu na siedzibę pracodawcy o ustalenie liczby członków na ostatni dzień półrocza danego roku kalendarzowego.

Termin realizacji: 30 dni od dnia złożenia zastrzeżenia.

9. Każdorazowo przedstawić Pracodawcy pisemne stanowisko w zakresie ustalenia regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych (art.27 ust.1 albo art.30 ust.5 u.o.z.z).

Termin realizacji: na bieżąco - uzgodnienie w ciągu 30 dni od dnia przekazania przez Pracodawcę Regulaminu.

10. Każdorazowo przedstawić Pracodawcy pisemne stanowisko w zakresie regulaminu wynagradzania wynagradzania (art. 77 par.4 kp i art.30 ust.6 pkt.1 u.o.z.z).

Termin realizacji: na bieżąco - uzgodnienie w ciągu 30 dni od dnia przekazania przez Pracodawcę Regulaminu.

11. Każdorazowo przedstawić Pracodawcy pisemne stanowisko w zakresie regulaminu wynagradzania wynagradzania (art. 77² par.4 kp i art.30 ust.6 pkt.1 u.o.z.z).

Termin realizacji: na bieżąco (w przypadku art.30 ust.6. pkt. 1 u.o.z.z - uzgodnienie w ciągu 30 dni od dnia przekazania przez Pracodawcę Regulaminu.

12. Wystąpić z pisemnym wnioskiem **do Pracodawcy** zatrudniającego co najmniej **20 pracowników i mniej niż 50** nie objętego zakładowym, ponadzakładowym układem zbiorowym pracy o ustalenie (uzgodnienie) regulaminu wynagrodzenia. (art. 77² § 1² KP).

Termin realizacji: na bieżąco.

13. Każdorazowo przedstawić **Pracodawcy** pisemne stanowisko w zakresie ustalenia regulaminu Pracy (art.104² kp i art.30 ust.6 pkt. 4 u.o.z.z).

Termin realizacji : na bieżąco (w przypadku art.30 ust.6. pkt. 4 u.o.z.z - uzgodnienie w ciągu 30 dni od dnia przekazania przez Pracodawcę Regulaminu).

14. Wystąpić z pisemnym wnioskiem **do Pracodawcy** zatrudniającego co najmniej **20 i mniej niż 50 pracowników** o wprowadzenie do obiegu zakładowego regulaminu pracy, uzgodnionego z organizacją związkową (art. 104 § 3 KP).

Termin realizacji: na bieżąco.

15. Zgłosić **do Pracodawcy** na piśmie zastrzeżenia w **terminie 5 dni** od otrzymania zawiadomienia o zamiarze wypowiedzenia pracownikowi umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony reprezentowanego przez organizację związkową (art. 38 § 1 i 2 KP).

Termin realizacji: na bieżąco.

16. Zgłosić **do Pracodawcy** pisemne zastrzeżenie o zamiarze rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia pracownikowi reprezentowanemu przez zakładową organizację związkową nie później niż w **ciągu 3 dni** od daty zawiadomienia (art. 52 § 1, 3 KP).

Termin realizacji: na bieżąco.

17. Wskazać **Pracodawcy** pisemnie osoby podlegające ochronie wraz z czasem jej trwania (art. 32 ust. 3 – 9² u.o.z.z.).

Termin realizacji: na bieżąco (niezwłocznie po podjęciu uchwały lub w ciągu 7 dni od dnia zmiany danych zawartych we wskazaniu do pracodawcy).

18. Skierować do Pracodawcy pisemne zastrzeżenia (brak zgody) w terminie 14 dni roboczych liczonych od dnia złożenia przez Pracodawcę pisemnego zawiadomienia o zamiarze wypowiedzenia stosunku pracy lub jednostronnej zmiany stosunku prawnego z podaniem przyczyny osobie objętej szczególną ochroną stosunku prawnego (art. 32 ust. 1¹ pkt 1 u.o z.z.).

Termin realizacji: na bieżąco.

19. Zgłosić Pracodawcy pisemne zastrzeżenia (brak zgody) w terminie 7 dni roboczych liczonych od dnia złożenia przez Pracodawcę pisemnego zawiadomienia o zamiarze rozwiązania stosunku prawnego osobie podlegającej szczególnej ochronie (art. 32 ust. 1 pkt 2 u.o z.z.).

Termin realizacji: na bieżąco.

20. Zgłosić w terminie 14 dni sprzeciw (korzystniejsze jest zgłoszenie sprzeciwu, choć nie jest obowiązkowe) wobec wypowiedzenia stosunku pracy pracownikowi podlegającemu szczególnej ochronie prawnej przy indywidualnych zwolnieniach z przyczyn nie dotyczących pracownika (art. 10 ust. 2 ustawy z 13.03.2008 r. u.o sz.z.r.z pr.st.p.z p.n.pr.).

Termin realizacji: na bieżąco.

21. Zawrzeć porozumienie w sprawie zwolnień pracowników z przyczyn nie dotyczących pracowników (art. 3 ust. 5 ustawy j.w.).

Termin realizacji: 20 dni od zawiadomienia przez pracodawcę.

22. Zawrzeć porozumienie z dotychczasowym lub nowym pracodawcą w sprawie warunków zatrudnienia pracowników w razie przejścia zakładu pracy lub jego części na nowego pracodawcę (art. 26¹ ust. 3 u.o z.z.).

Termin realizacji: 30 dni od daty powiadomienia.

Uwaga: nowoutworzone organizacje związkowe:

- organizacja utworzona w ciągu 6-miesięcznego okresu sprawozdawczego przedkłada Pracodawcy pierwszą informację o liczbie członków w terminie 2 miesiące od utworzenia organizacji związkowej na dzień zgłoszenia informacji, co nie wyłącza obowiązku składania informacji o liczbie członków w okresach półrocznych (art. 25¹ ust. 3 u.o z.z.).

Termin realizacji: na bieżąco.

Wykaz skrótów:

- **u.o z.z.** – Ustawa o związkach zawodowych,
- **KP** – Ustawa Kodeks Pracy,
- **u.o sz.z.r.z pr.st.p.z p.n.pr.** – Ustawa z dnia 13 marca 2008r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników,
- **u.o.p.d.od o.f.** – Ustawa z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych,
- **u.o.p.d.od o.p.** – Ustawa z dnia 15 lutego 1992r. o podatku dochodowym od osób prawnych,
- **u.KK 10/2000** – Uchwała Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nr 10/2000 w/s aktualizacji danych o stanie Związku,
- **art.** - artykuł,
- **ust.** - ustęp,
- **pkt** – punkt.

Jesteś przewodniczącym – masz takie uprawnienia

1. Zorganizować wybory **społecznej inspekcji pracy** na podstawie uchwalonego regulaminu wyborów (u o sip, art.6 ust.6).
Termin realizacji: na bieżąco.
2. Wystąpić do **Pracodawcy** z pisemnym wnioskiem z żądaniem udzielenia informacji niezbędnych do funkcjonowania organizacji związkowej (art. 28 u.o z.z.).
Termin realizacji: na bieżąco.
3. Wystąpić do **Pracodawcy** z uzasadnionym pisemnym wnioskiem o powołanie Zakładowej Komisji Pojedynczej w celu polubownego załatwienia sporów o roszczenia pracowników ze stosunku pracy (art. 244 § 3 KP).
Termin realizacji: na bieżąco.
4. Wystąpić do **Pracodawcy** z wnioskiem o zwolnienie z obowiązku świadczenia pracy na okres kadencji z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w wymiarze częściowego lub pełnego etatu w zależności od liczby osób zrzeszonych w organizacji związkowej i zawartego żądania (art. 31 ust.1. u.o z.z.).
Termin realizacji: na bieżąco.
5. Wystąpić z wnioskiem do **Pracodawcy** o zwolnienie z obowiązku świadczenia pracy przez osobę pełniącą funkcję związkową w celu wykonania czynności doraźnej w godzinach pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia (art. 31 ust. 3 u.o z.z.).
Termin realizacji: na bieżąco.
6. Wystąpić z pisemnym wnioskiem do **Pracodawcy** o udostępnienie na warunkach określonych w umowie pomieszczenia wraz z wyposażeniem w celu wykonywania działalności związkowej u Pracodawcy (art.33 ust. 1 u. o z.z.).
Termin realizacji: na bieżąco.
7. Wystąpić z pisemnym zgłoszeniem sporu zbiorowego z żądaniami dotyczącymi warunków pracy, płac lub świadczeń socjalnych oraz praw i wolności związkowych pracowników. (art.1 i art.7 ust.1 u.o.r.s.z.)
Termin realizacji: na bieżąco.
8. Współdziałać z **państwowym inspektorem pracy** w toku wykonywanych przez niego czynności kontrolnych w zakładzie pracy (art. 29 u.o pip).
Termin realizacji: na bieżąco.
9. Sprawować kontrolę nad kasą zapomogowo-pożyczkową (art.5 u.o.k z-p.)
Termin realizacji: na bieżąco.
10. Wystąpić do **Pracodawcy** z wnioskiem o zatarcie kary porządkowej przed upływem roku od jej udzielenia pracownikowi reprezentowanemu przez organizację związkową (art. 113 § 1 KP).
Termin realizacji: na bieżąco.
11. Wystąpić do sądu pracy z roszczeniem o zwrot zakładowemu funduszowi świadczeń socjalnych środków wydatkowanych niezgodnie z przepisami ustawy lub o przekazanie należnych środków na ten fundusz (art. 8 ust. 3 u.o z.f.ś.s.).
Termin realizacji: na bieżąco.

Wykaz skrótów:

- **u.o sip** – *Ustawa o Społecznej Inspekcji Pracy,*
- **u.o pip** – *Ustawa o Państwowej Inspekcji Pracy,*
- **u.o z.z.** – *Ustawa o związkach zawodowych,*
- **KP** – *Ustawa Kodeks Pracy,*
- **u.o.k. z-p** – *Ustawa o kasach zapomogowo-pożyczkowych*
- **u.o z.f.ś.s.** – *Ustawa o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych,*
- **u.o r.s.z.** – *Ustawa o rozwiązywaniu sporów zbiorowych,*
- **art.** – *artykuł,*
- **ust.** – *ustęp.*